

ת"פ 29433/02/21 - מדינת ישראל נגד יורם בן דוד

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 21-02-29433 מדינת ישראל נ' בן דוד
תיק חיזוני:

בפני **כבוד השופט דב פולוק**
מטעם מדינת ישראל
נגד **יורם בן דוד**
נאשמים

החלטה

בנוגד הנאשם הוגש כתוב אישום לפיו הוא מואשם במעשה עבירה של איסור הונאה בבית אוכל, עבירה לפי סעיפים 3(א) ו-14 לחוק איסור הונאה בכשרות, תשמ"ג-1983.

לטענת המאשימה, בעת הרלוונטיות לכתב האישום היה הנאשם בעל בית אוכל "תבליני בן דוד יוסף" בירושלים.

בתאריך 6.3.2019 הציג הנאשם בכתב את בית האוכל כकשר מבלי שניתנה לו תעודה הכשר כדין. זאת עשה באמצעות הדבקת שתי מדבקות על שלט בבית האוכל עליהם נכתב "בהשגת בד"צ בית יוסף".

כמו כן, במועד זה הציג הנאשם בכתב את בית האוכל כकשר בלי שניתנה לו תעודה הכשר כדין, באמצעות תעודה מאות "עוד הכשרות בד"צ בית יוסף", גורם שאינו מוסמך בדיון לחתם תעודה הכשר.

בפני מונחת בקשה הנאשם לבטל כתב האישום שהוגש בעניינו.

לטענתו, כתב האישום הוגש ללא שניתן אישור יועמ"ש בהתאם לנדרש לפי סעיף 57א לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982 (להלן: "החסד"פ"), לפיו נדרש אישור יועמ"ש במקרה שבו כתב האישום נמצא בטיפול למשך פרק זמן ארוך מפרק הזמן אותו קבע היועמ"ש.

הנאשם מצין שהעבירה הנדונה במקרה דנן, עבירה של הונאה בכשרות, היא עבירה מנהלית בהתאם לתוספת הראשונה בחוק העבירות המנהליות, התשמ"ו-1985 (להלן: "חוק העבירות המנהליות"), ולכן היא נכנסת בגדרי עבירת עוון. כמו כן, הנחיתת היועמ"ש 1202.4 קובעת שיש להגיש את כתב האישום בתיקי עוון תוך שנה וחצי, וכל כתב אישום שמוגש לאחר זמן ממושך יותר מחויב באישור יועמ"ש.

במקרה דנן כתב האישום הוגש ב- 2/2021 כאשר הנאשם ביקש להישפט כבר ב- 7/2019, ככלומר כתב האישום היה צריך להיות מוגש עד אמצע 1/2021.

בעניין זה מצין הנאשם שסעיף 2 לחסד"פ קובע שבנסיבות קביעה בחוק אחר, משאון הוראה הנוגעת למשך הטיפול על ידי התביעה בחוק העבירות המנהליות, האמור בסעיף 57א לחסד"פ יהיה החוק הקובל לעניין זה.

בהתאם לכך סעיף 57א לחסד"פ קובל כי העמדה לדין מתבצעת תוך התקופה שתיקבע בהנחיית היوم"ש, ושבຕב האישום לא יוגש אם חלפה התקופה הקבועה בהנחייה. עוד הוא מצין שהנחיית היומ"ש קובעת שכאשר הדרישה לאישור מוקדם קבואה בחוק אין אפשרות לקבל אישור בדיעבד וככבר האישום בטל מעיקרו.

המואשימה דוחה את טענות הנאשם.

לטענה הנחיית היומ"ש 1202.4 בנושא "משך טיפול התביעה עד להגשת כתב אישום" והנחיית היומ"ש 1004 בנושא "אישור מוקדם להגשת כתב אישום", אין חלות על הגשת כתב אישום בעקבות בקשה להישפט בגין קנס מנהלי שהוטל עליו לפי חוק העבירות המנהליות. הנחיות אלה קוצבות מועדים לטיפול התביעה המשפטית והפרקליטות בטיקח קירה שהתקבל אצלן, ואין חלות על כתב אישום שהוגש בעקבות בקשה נקס להישפט.

הנחייה החלת על חוק העבירות המנהליות הינה הנחיית היומ"ש 3041.4 בנושא "חוק העבירות המנהליות", והנחייה זו אינה קוצבת מועדים בעקבות בקשה להישפט.

המואשימה מצינית שבמקרה דנן כתב האישום הוגש כנהה ושמונה חודשים ממועד הגשת הבקשה להישפט, תקופה שאין בה שiegoו בלתי סביר. אין חולק כי לא מדובר בתקופה כזו שהביאה לפגיעה ביכולת הנאשם להתגונן או גרמה לו לעוות דין.

לאור האמור סוברת המואשימה שיש לדחות את בקשה הנאשם לביטול כתב האישום שהוגש כנגדו.

דין והכרעה:

סעיף 57א(א) לחסד"פ קובל כי:

משך הליכי חקירה והעמדה לדין יהיה בהתאם לתקופות שייקבעו בנסיבות החקירה באישור היועץ המשפטי לממשלה ובנסיבות היועץ המשפטי לממשלה, לפי העניין; לא יוגש כתב אישום אם חלפו התקופות הקבועות בנהלים ובנסיבות כאמור אלא בהסכמה היועץ המשפטי לממשלה.

המחלוקת העיקרית העומדת בין הצדדים היא בשאלת האם הנחיית היומ"ש 1.4202 בעניין "משך טיפול התביעה עד להגשת כתב אישום" (להלן: "הנchia 1.4202.1") חלה על כתב האישום שהוגש במקרה דנן.

על פניו, עיון בגוף ההחלטה ובלשונה מעלה שההנchia חלה אך ורק על הפרקליטות והמשפטה, כך נכתב למשל, בגוף ההחלטה, בסעיף 1 להנchia 1.4202:

"הנחה שلالן נועדה לסייע במידת האפשר בקיצור הזמן הנדרש להכנת כתבי אישום בפרקליות המדינה ובמשטרה, מתוך התחשבות בנסיבות של כל מקרה וambil'י לפגוע במטרות העיקריות של המשפט הפלילי".

במקרה דנן המשימה הינה הרבות הראשית לישראל, ולכן, לכואורה, ההנחה אינה חלה עליו.

כך עולה גם מילשון ההנחה בסעיף 4(א)(2) לפיו המועדים הקצובים נועדו בגיבוש ההחלטה בעניין תיקי قضיה, ולכואורה, לא על החלטת תובע להגיש כתב אישום בעקבות בקשה נקסם להישפט בהתאם לחוק עבירות מינימליות:

"**(2) כלל, התביעה תגבש את החלטתה הסופית בעניין תיק قضיה מסוים לא יאוחר מפרק זמן אלה:**

...

(א) בעבירות מסווג עוון ובעבירות מסווג פשע שדין עד עשר שנים מאסר יש לפעול לסיום הטיפול בתיק בתור 18 חודשים...".

כמו כן, בסעיף 3(ב) להנחיית היומם"ש 4.1004 שענינה "אישור מוקדם להגשת כתב אישום" נכתב כי:

"3. הנחה זו אינה חלה:

...

(ב) על עבירות מנהליות דין נקסם מנהלי קצוב, בלבד שהוטל על אדם נקסם מנהלי והוא ביקש להישפט כאמור בסעיף 13 לחוק העבירות המנהליות...".

יחד עם זאת, עיין בחוק העבירות המנהליות והנחיית היומם"ש 4.3041 בעניין "נוהל והנחיות להפעלת חוק העבירות המנהליות, התשמ"ז-1985", מעלה שגם בגין הנחה זו לא הוגדר מועד קצוב להגשת כתב אישום בעקבות בקשה להישפט בגין נקסם מנהלי.

כאן המקום לציין שהנאשם בטענותיו מצין שאף מילשון הנחיית היומם"ש 4.1202 עולה שהוא רק על תיקים שבטיפול הפרקליות והמשטרה, ואף על פי כן אין ללמידה לכך שהוא רק על גופי התביעה אלו, ובלשונו של הנאשם בבקשת לביטול כתב האישום:

"פרשנות מסוים משפטית אינה גבנית אך ורק על לשונו... אלא גם על תכליתו. ברוי כי פרשנות תכליתית מחייבת לקרוא את המסמך Caino הוא חל על כל גופי התביעה".

לחיזוק עמדתו מצטט הנאשם את דבריו המשימה בבית המשפט המחוזי בבאר שבע, בעפ"א (ב"ש)

21-07-2021 גיל חמוץ נ' מדינת ישראל (ניתן על ידי השופט אלון אינפלד, ביום 21.11.2021) (להלן: עפ"א (ב"ש) 61054-07-21), לפיהם:

"בטיעון על פה הסבירה ב"כ המדינה את הרקע לשגיאה שהביא לפגיעה אשר בעצם הגשת כתב האישום
עמוד 3

באיחור, ובעיקר לכך שלא התבקש אישור היועץ המשפטי מראש. ב"כ המשיבה הפנטה לכך שלפי פשנות לשון הנחית היועץ המשפטי לממשלה, ההנחה חלה על התביעה המשפטית ועל הפרקליטות. אמן, מודה הפרקליטות, נכון לפרש ההנחה בניגוד למשמעותו, כך שתחול על כל מערכת "התביעה המדינית" (כלשונה, הינו לרבות אישומים מטעם משרדי הממשלה, כבעניינו, ולמעט רשותות מקומיות). אף נמסר כי, בימים אלה, הנחיה חדשה שנועדה להבהיר זאת, נמצאת בהכנה. אולם, עבר זמן מסוים, מכניסת החוק לתוקף, ועד הפעם כי הנחיות חלות למעשה גם על תוביעים המגישים כתבי אישום מטעם משרדי הממשלה. טובנה זו הגיע רק לאחר הגשת כתב האישום בתיק דן. אך, שלא זו בלבד שאין זדון בجرائم הפגם, לשיטתה, ספק אם יש כאן אפילו רשלנות".

מן הדברים עולה, כאמור, שעל אף שמלשון הנחית היועמ"ש 1.4202 משתמש שהיא חלה אך ורק על הפרקליטות והמשטרת, הרי שמן הראו היה להחילה על כל מערכת התביעה, בהם גם אישומים מטעם משרדי הממשלה וגוף תביעה אחרים, כבקרה דן.

עוד נכתב שם כי בימים אלו נמצאת בהכנה הנחיה חדשה שנועדה להבהיר את העניין.

ambilי לקבוע מסמורות בשאלת תחולתה של הנחית היועמ"ש 1.4202 על גופי תביעה נוספים מלבד הפרקליטות והמשטרת, הרי שאף אם קיבל את ההנחה לפיה ההנחה חלה על המאשימה במקרה דן, דומה כי גם אז דין התביעה להדחות ודין כתב האישום להישאר על כנו.

שכן, כפי שנכתב גם בפסק הדין בעפ"א (ב"ש) 21-07-61054, בסיס הטענה לביטול כתב האישום נשען על קיומו של פסול או פגם בכתב האישום, טענה המוגנת בסעיף 149(3) לחס"פ, וכן בטענת ההגנה מן הצדק, בהתאם לסעיף 149(10) לחס"פ.

אף אם נניח שהנחית היועמ"ש 1.4202 חלה על כתב האישום במקרה דן, הרי גם אז כתב האישום ימחק רק במקרה שיוכח כי הפגם בכתב האישום חמור באופן המצדיק נקיטה בთוצאה הקשה של ביטולו.

עיוון בפסקה מעלה שפגם מסווג זה אינו מוביל בהכרח לביטול כתב האישום, ועל בית המשפט לבחון כל מקרה בהתאם לפגם שנפל בו ולבחוון אותו בהתאם לדוקטרינת הבטולות היחסית. כאשר יש להביא בחשבון מחד גיסא, את עצמת הפגם שנפל, ומайдך גיסא את משמעות ביטול ההליך מבחינת האינטרס הציבורי. כן, על בית המשפט לבחון גם קיימן של אפשרויות נוספות למתן משקל לפגם בדרך אחרת, לפי העניין.

נראה אם כן שבית המשפט לא יטה לבטל כתב אישום אם אין חשש מוחשי לעיוות דין מהותי במקרה הנדון. במקרים בהם יש ממש בטענת הגנה מן הצדק, אך הפגם אינו חמור במידה המצדיקה ביטול ההליך כולו תבחן, למשל, האפשרות לתת הקלה בעונש החורגת ממתחם העונש הראו.

עיוון בהמשך פסק הדין בעפ"א (ב"ש) 21-07-61054, שניתן בבית המשפט המחויז בבאר שבע, מעלה כי גם שם נקבע שמכיוון שעסקין בהנחיות יועמ"ש חדש רוי שודמה שעסקין בשגיאה שאינה כה כבדת משקל עד כי היא מצדיקה

ביטולו של כתב האישום, ובלשון פסק הדין:

"ברור שהtabיעה לא תוכל להיאחז בשגיאות מסווג זה לאורך זמן. אולם, לגבי כתבי האישום שהוגשו בתקופה הרלוונטית על ידי משרד ממשלה שאינם התביעה הפלילית הכללית, דומה שהשגיאות התביעה אינה כבדת משקל מאד, ומכל מקום יש בקושי בישום החידוש שבדין כדי לעמעם במידת מה את עצמת המחדל, ואת **הערכת הפגיעה בזכויות המערער דין...".**

בהתחשב בכל השיקולים האמורים, נראה שאף אם נתקבל את הנחיה שהנחיית היوم"ש 1.4202 חלה גם על שאר רשותות התביעה מלבד הפרקליטות והמשטרה, במקרה דין, הרי התוצאה של ביטול ההליך מלכתחילה היא חריפה מדי, ואני מתאימה לאופי המחדל של המשימה ולעוצמתו.

זאת, בפרט לאור העובדה שכتب האישום הוגש בעקבות הבקשה להישפט כונה ושמונה חודשים ממועד הגשת הבקשה להישפט, כאשר בהתאם להנחיית היומ"ש 1.4202 המועד הנתון להגשת כתוב אישום ללא אישור יומ"ש הוא שנה ושישה חודשים. כך שאין מדובר כאן בתקופה שגרמה לפגיעהVICLTO של הנאשם להתגונן או הובילה לעיוות דין, טענות שלא נתנו כלל על ידי הנאשם במקרה דין. זאת כמובן לצד האינטרס הציבורי המובהק להוותיר את כתוב האישום על כמו על מנת להרתיע עבריינים פוטנציאליים.

לאור האמור אני סובר שיש לדוחות את בקשת הנאשם ולהוותיר את כתוב האישום שהוגש בעניינו על כנו.

ניתנה היום, י"ט טבת תשפ"ב, 23 דצמבר 2021, בהעדך
הצדדים.